Lietas Nr. C33465614
Lietas arhīva Nr. C-1484-15/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 30.janvārī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Naruška
rakstveida procesā izskatīja civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 1.oktobrī Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk arī – prasītāja) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu. Ar Rīgas rajona tiesas 2014.gada 7.oktobra lēmumu prasītājas pieteikums atstāts bez virzības trūkumu novēršanai. 2014.gada 7.novembrī saņemts prasītājas pieteikums pēc trūkumu novēršanas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja ar atbildētāju nebija precējušies, dzīvojuši kopā un viņiem /datums/piedzimusi meita /pers. C/. No 2013.gada jūnija prasītāja un atbildētājs nedzīvo kopā, no šī laika viņiem katram ir sava saimniecība. Bērns dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas prasītājas apgādībā. Mutiski vienojušies, ka atbildētājs veiks katru mēnesi apmaksu par pirmsskolas izglītības iestādes apmeklējumu un materiāli atbalstīts, bet neskaitot ikmēneša maksājumus par bērnudārzu. Lai apģērbtu, paēdinātu, izglītotu un apkoptu meitu atbildētājs veic neregulāru materiālu atbalstu un viņai vajag vairākkārt zvanīt un lūgties. Atsaucoties uz Civillikuma 177.panta ceturto daļu, paskaidro, ka prasītāja no 2014.gada aprīļa strādā par pārdevēju un viņas darba alga ir par vienu stundu 2,05 *euro*, mēnesī 280 *euro* un par bērnu viņa saņem ģimenes (bērnu) pabalstu. Savukārt kopējie izdevumi mēnesī tikai par meitas uzturēšanu – pārtiku, bērnudārzu, medikamentiem, apģērbu, kā arī proporcionāla meitas daļas par dzīvokļa apsaimniekošanas izdevumiem un komunālajiem maksājumiem – gāzi, elektrību, ūdeni, siltumu, telefonu, internetu – pārsniedz 140 *euro*. Lūdz piedzīto no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas uzturēšanai 80 *euro* katru mēnesi līdz meitas pilngadībai, sākot ar prasības iesniegšanas dienu.

Tāpat prasītāja lūdz prasību izskatīt rakstveida procesā.

2014.gada 5.decembrī Rīgas rajona tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā viņš norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā, vienlaikus norādot, ka vienmēr savu iespēju robežās materiāli atbalstījis meitu, lūdz lietu skatīt rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2014.gada 11.decembrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2015.gada 30.janvārī. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu.

No lietas materiālos esošās dzimšanas apliecības Nr./apliecības numurs/ izriet, ka puses ir /datums/dzimušās meitas /pers. C/ vecāki.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Civillikuma 177.panta trešajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus, kas bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, savukārt bērnam no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktā ir noteikts, ka no 2014.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 320 *euro*.

Savukārt Latvijas Republikas Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumu Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka līdz 2014.gada 31.decembrim minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam bija jānodrošina savam bērniem līdz septiņu gadu vecumam bija 80 *euro* mēnesī, attiecīgi no 2015.gada 1.janvāra - 90 *euro* mēnesī.

Pastāvot apstāklim, ka prasītāja lūdz piedzīt valstī noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmēra, tiesa uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu saskaņā ar Civillikuma 177. un 179.pantu.

Tāpat ņemot vērā to, ka prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka prasītājas maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināma.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērnā interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērnu vecumam.

Uzturlīdzekļu prasījums ir uz nākotni vērsts prasījums, tādējādi uzturlīdzekļu piedziņa tiek noteikta no prasības iesniegšanas brīža tiesā.

Atbilstoši Civillikuma 177.pantam uzturlīdzekļu termiņš ir nosakāms līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta noteikumiem spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt vecākiem prasības tiesības un tiesības saņemt bērnam pienākošos uzturlīdzekļus savā labā izbeidzas ar bērna pilngadību.

Ņemot vērā minēto no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam ik mēnesi 80 *euro* apmērā, sākot ar prasības celšanas dienu, tas ir, 2014.gada 1.oktobri līdz 2014.gada 31.decembrim un 90 *euro* apmērā sākot ar 2015.gada 1.janvāri līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvojami no tiesas izdevumu samaksas.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, tā kā konkrētajā gadījumā uzturlīdzekļu kopsumma par vienu gadu sastāda 960 *euro*, tādējādi valsts nodeva ir 144 *euro*.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka no Atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi valsts nodeva 144 *euro* apmērā, kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu nosūtīšanu, kas uz lietas izskatīšanas dienu sastāda 8,74 *euro* apmērā (lietas lapa 2).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš 10 dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Rezolutīvā daļa

Tiesa, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 5., 8., 92., 93., 94., 97., 191., 193., 199., 204.[1], 205.pantu,

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, uzturam ik mēnesi 80 *euro* sākot ar 2014.gada 1.oktobri līdz 2014.gada 31.decembrim un 90 *euro* sākot ar 2015.gada 1.janvāri līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 144 *euro (*viens simts četrdesmit četrus *euro*).

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,74 *euro* (astoņi *euro* un 74 centi) apmērā.

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Naruška